

Quiz

Bazna

întreaga
familie 8+

durata
30 min

© Fundația Biserici Fortificate, Sibiu, 2026

Planuri biserică: Hermann Fabini, Sibiu

Text: Fundația Biserici Fortificate

Ilustrații Dana&Birk: Joy Katzmarzik, Mainz, Germania

Layout: Fundația Biserici Fortificate

Unde ne găsiți: www.kirchenburgen.org

Bună și bine ați venit în Bazna/ Baaßen!

Salut!

Suntem Dana și Birk
și vă invităm să
completați acest
quiz împreună cu noi.
Veți avea nevoie de
un instrument de
scris și de multă
atenție ;)

Dacă aveți nevoie de ajutor, luați părinții drept tovarăși de explorare, cu siguranță vă veți descurca foarte bine și în echipă.

HAIDEȚI SĂ ÎNCEPEM! EXPLORARE PLĂCUTĂ!

Ce este aceea o biserică fortificată?

O **biserică fortificată** este o biserică înconjurată de **ziduri de apărare, turnuri, bastioane și porți puternice**, care formau o mică cetate.

În aproape fiecare sat săsesc există o **biserică fortificată**, uneori construită chiar în mijlocul satului sau pe un deal din apropiere.

Aceasta era locul unde oamenii se adunau pentru cele mai importante momente din viața lor: **botezuri, nunți și sărbători religioase**. Dar, cu sute de ani în urmă, biserica avea și un alt rol: **în vremuri de pericol, oamenii se refugiau aici pentru a fi în siguranță**.

Biserica se află în **centrul fortificației**, iar fortificația era în **centrul vieții comunității**.

Fiecare biserică-cetate este **unică** și arată cât de **pricepuți și harnici** erau oamenii care au construit-o.

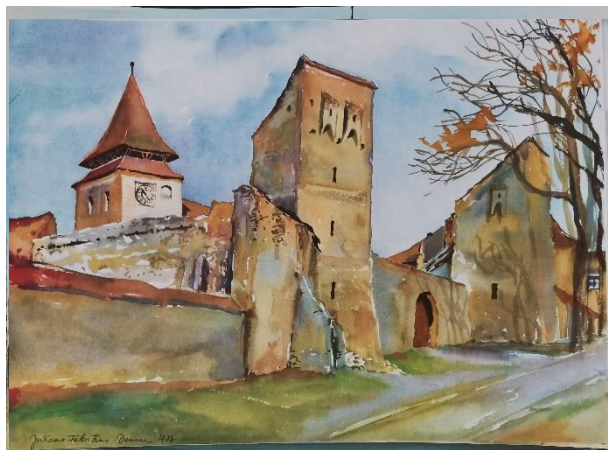
Ați auzit vreodată de sași?

Haideți să facem o călătorie în timp.

Cu aproape 900 de ani în urmă, Transilvania era parte din regatul Ungariei. Fiind graniță de regat, tărâmul trebuia apărat și atunci regii hotărâsc aducerea pe aceste meleaguri a unui “neam” străin, tocmai din zona Germaniei, Belgiei și Luxemburgului de astăzi.

Odată ajunși aici, ei și-au format și consolidat o nouă identitate, aceea de sași. Au construit orașe și sate cu multă pricepere și meșteșug, fiind foarte harnici și gospodari. Viața în aceste localități era liniștită, dar uneori, liniștea era tulburată de atacuri. Tătarii și turcii au încercat de multe ori să cucerească satele și orașele, jefuind, distrugând și arzând tot ce le stătea în cale.

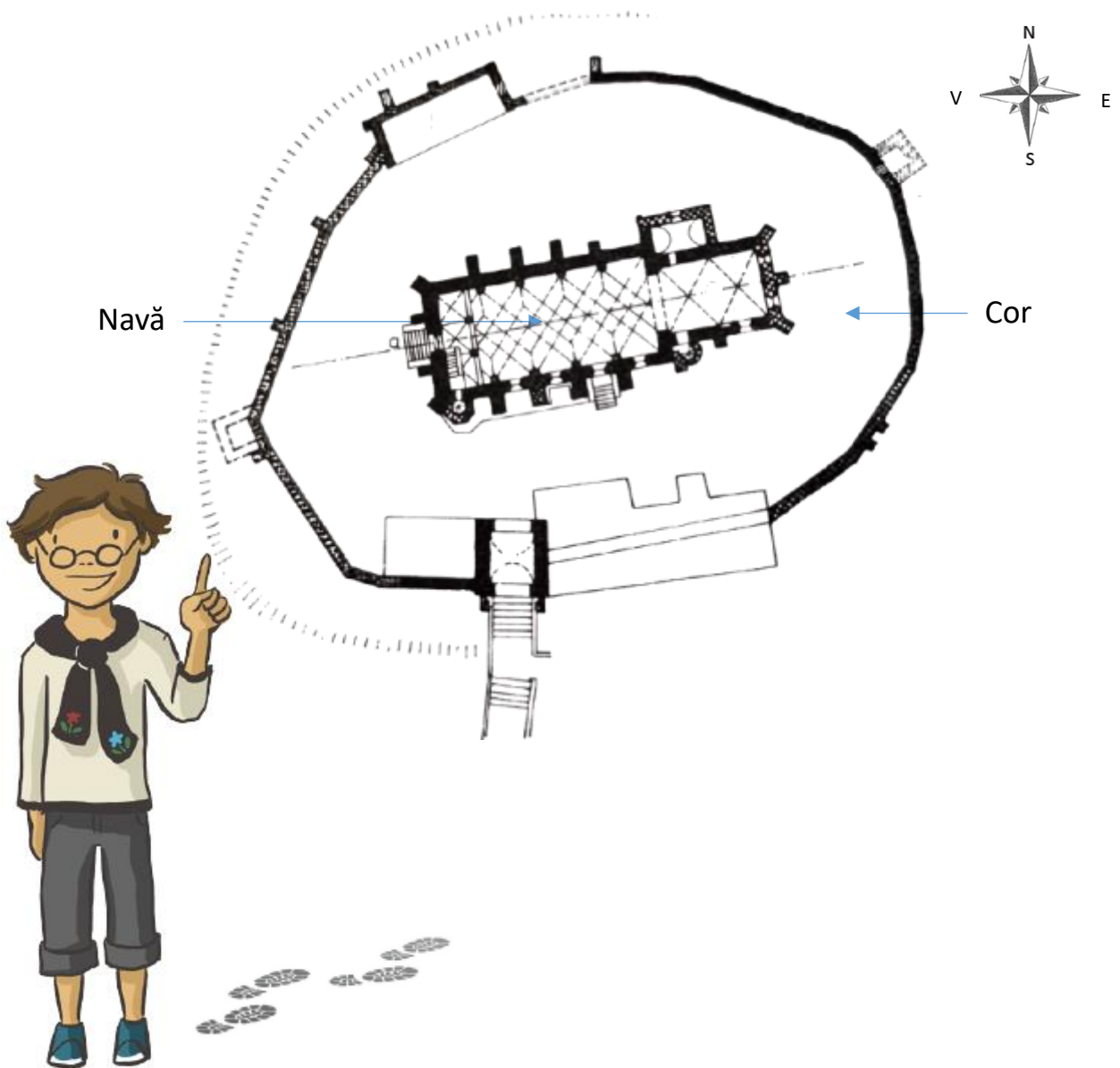
După mai multe atacuri, sașii s-au gândit să își întărească bisericile, ridicând *ziduri* înalte în jurul lor și *turnuri* mărețe cu *guri de tragere* și *drumuri de strajă*.

În interiorul acestor ziduri, oamenii se adăposteau în timpul *asediilor*, împreună cu

animalele, mâncarea și bunurile de valoare. Când atacatorii încercau să pătrundă în fortificație, sătenii se apărau, aruncând apă fiartă, smoală, pietre și chiar stupi plini cu albine!

Astăzi, multe dintre aceste biserici - cetate încă există și pot fi vizitate, păstrând istoria și poveștile acelor vremuri.

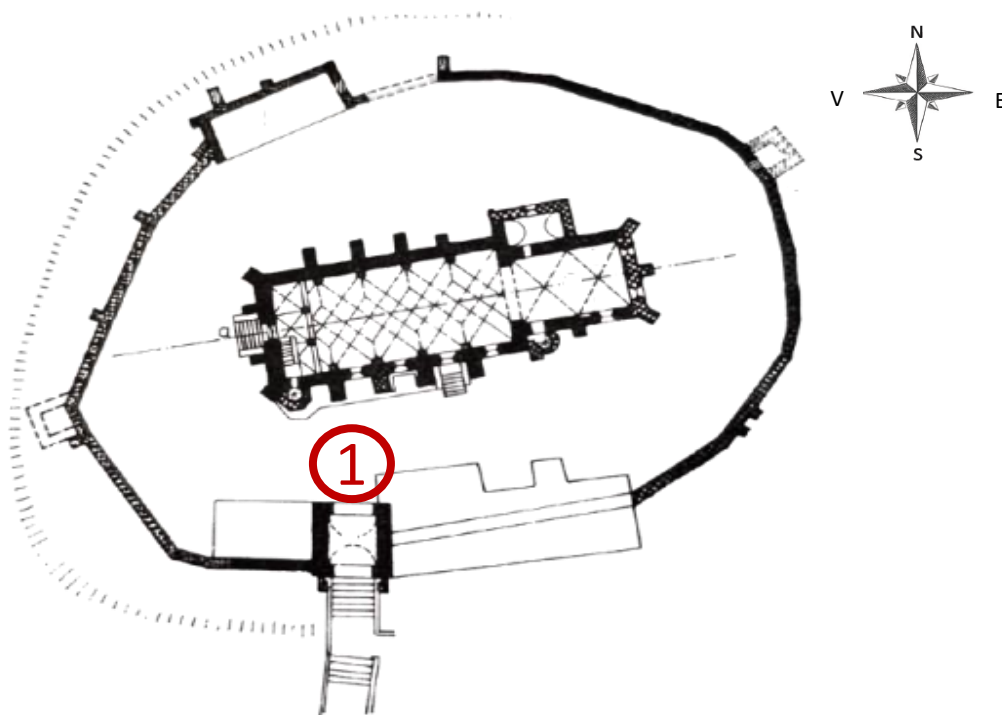
Ce avem de descoperit în Bazna?

Acest plan al bisericii vă va ajuta să identificați nava și corul bisericii și să vă orientați în funcție de punctele cardinale.

Biserica fortificată din Bazna își începe povestea acum 700 de ani ca **biserică în stil gotic, fără turn**, înconjurată de **palisade** (fortificație din pământ și lemn). Foarte probabil avea deja un **turn de poartă** cu clopot. Aspectul actual datează din secolul al XVI-lea, când a fost fortificată pentru apărare.

Începem traseul nostru în partea sudică a ansamblului, în dreptul Turnului Porții.

Intrarea în curtea bisericii se face prin **Turnul de poartă**, amplasat în SV și care era prevăzut cu o **hersă (grilaj metalic care se cobora pentru a închide intrarea) și o intrare boltită**.

Ce rol credeți că aveau hersa și intrarea boltită:

Îngreunarea
pătrunderii
atacatorilor în
fortificație

Înfrumusețarea
fortificației

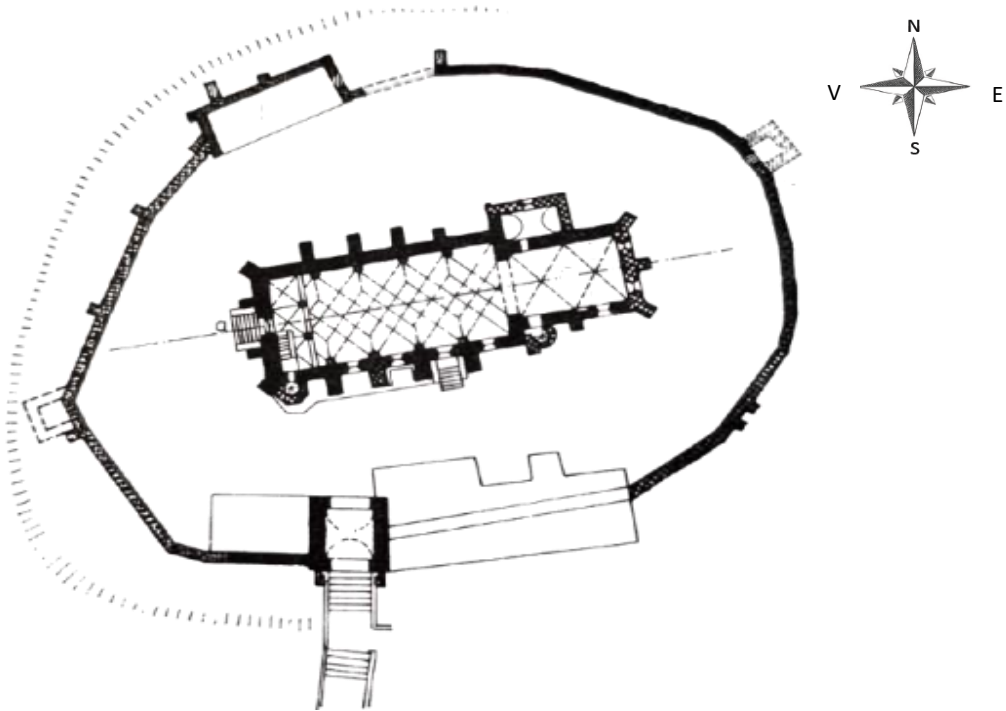
Nu se cunosc
motivele
construirii
acestora

Pășiți pe sub Turnul de Poartă în curtea interioară și încercați să identificați urmele hersei.

Turnul porții este în același timp și turn clopotniță, iar sub trecerea boltită se văd urmele unei herse. La primul nivel se află o încăpere în care a fost vechea primărie.

Îndepărtați-vă câțiva pași de turn ca să îl puteți cuprinde mai bine cu privirea.

Priviți Turnul Porții, care în același timp este și Turn Clopotniță (adică de aici se trag clopotele). Observați un balcon din lemn la ultimul etaj, care are denumirea de **drum de strajă**.

Ce credeți că înseamnă drum de strajă? (bifați toate variantele corecte)

- Loc pentru paznicul turnului Balcon din lemn pentru vizitatori Drum pentru străjerul cetății

Ce rol credeți că aveau turnurile?

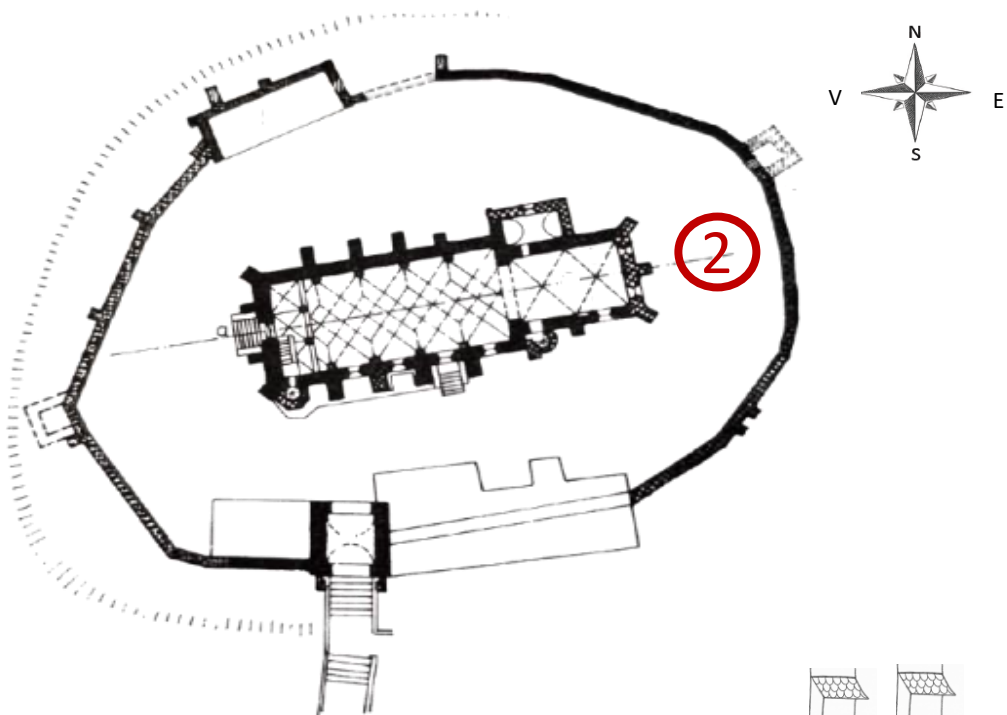
- Străjerii putea vedea mai departe Pentru varietatea construcției Pentru plimbat pe timp de seară

Zidul de fortificație era întărit, suplimentar, în N cu un **bastion** și în NE cu un turn de apărare cu plan pătrat.

Faceți câțiva pași în sens invers acelor de ceasornic și opriți-vă în dreptul corului bisericii. Observați **contraforturile**.

Ce rol credeți că aveau contraforturile?

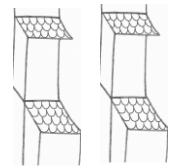
estetic

ornamental

de întărire a zidurilor

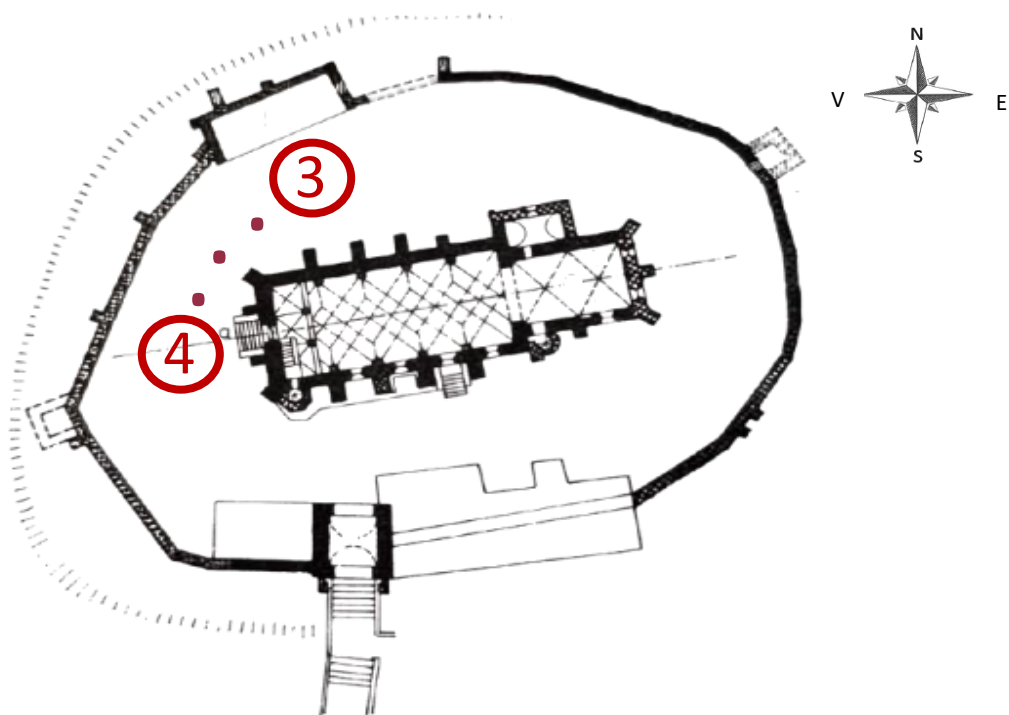
Câte contraforturi întăresc pereții corului?

Câte guri de tragere (deschizături înguste în zidărie) se văd în pereții corului?

Pentru că biserica nu avea turn, **corul a fost supraînălțat**, astfel încât să funcționeze ca unul. În acest fel putea să apară mai bine partea cea mai expusă pericolelor. Corul avea și drum de strajă, iar pe fiecare latură se pot observa și astăzi **gurile de tragere**.

Continuați traseul pe latura de nord a bisericii. Opriti-vă în dreptul fostului bastion, care întărea zidul de fortificație.

De ce credeți că era nevoie de un bastion?

- Pentru apărare pe mai multe direcții
- Pentru înălțarea zidurilor
- Pentru înfrumusețarea zidurilor

Continuați traseul de-a lungul zidului de fortificație până la intrarea în biserică. Priviți cu atenție zidul de fortificație, care inițial măsura 7m înălțime.

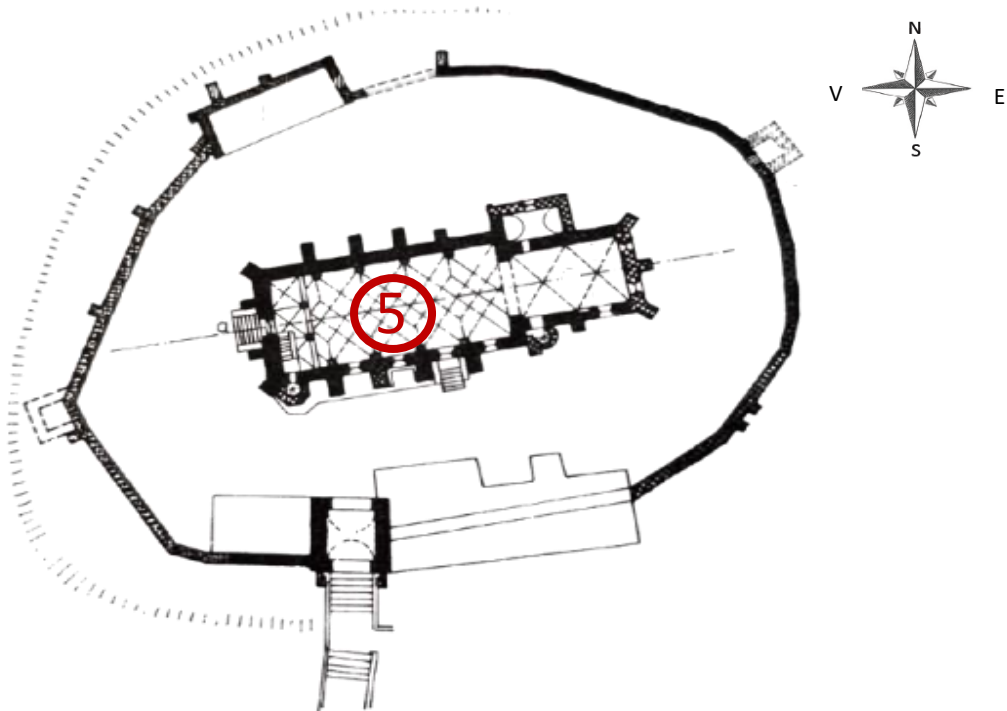
Din ce material este realizat zidul de fortificație?

Bastionul este o construcție cu rol defensiv, alipită zidurilor de fortificație sau aflată la colțurile acestuia. Scopul acestuia era să ofere o mai bună apărare la baza zidurilor, eliminând unghiurile moarte.

Intrați în biserică, înaintați până în mijlocul navei și cuprindeți cu privirea spațiul în care vă aflați.

Ce cuvânt vă vine prima dată în minte când priviți clădirea din interior?

Ridicați privirea spre tavanul navei. Admirați nervurile care îl străbat. Acest tip de tavan poartă denumirea de **boltă stelată cu nervuri**.

Priviți spre rândurile de bănci. Observați că o parte sunt fără spătare, iar cele de pe margini sunt cu spătare și mai bogat ornamentate.

Câte rânduri de bănci fără spătare puteți număra?

Băncile fără spătare erau rezervate femeilor măritate al căror port tradițional bogat necesita lipsa spătarelor.

Ridicați privirea și observați **galeriile** din lemn aflate pe laturile de sud și nord ale navei.

Ce rol credeți că aveau acestea?

Ascunzătoare pentru copii

Loc de șezut

Loc de depozitare

Galeriile din lemn au fost construite pentru a mări spațiul din interiorul bisericii, pe măsură ce comunitatea a crescut. Aici stăteau tinerii în timpul slujbelor.

Faceți câțiva pași spre **corul bisericii**. Observați pe partea dreaptă a navei o construcție suspendată, cu un „acoperiș” foarte bogat ornamentat, numită **amvon**.

Din ce material credeți că este realizat amvonul?

piatră

lemn

metal

Din **amvon**, preotul (bărbat sau femeie) citește Evanghelia. Da, ați citit bine: în biserica evanghelică, slujba putea fi oficiată și de femei preot.

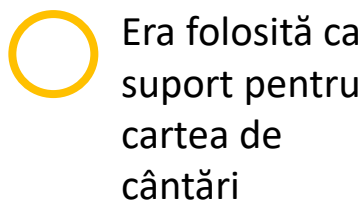
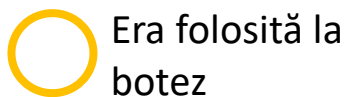
Priviți micul acoperiș al amvonului, foarte bogat ornamentat.

Ce simbol se află deasupra acestuia, regăsit și deasupra altarului?

Reveniți cu fața spre altar și observați un obiect din piatră, care se numește **cristelniță**.

Ce rol credeți că avea aceasta?

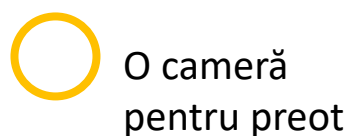
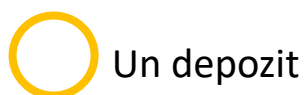

Cristelnița este un vas special, realizat din lemn sau piatră și este folosită de preot într-un moment special: botezul.

Priviți acum în stânga altarului și observați o ușă.

Ce se află în spatele acesteia?

Sacristia era loc de refugiu temporar, pe timp de asediu; loc de păstrat obiectele de valoare ale comunității și locul în care preotul se pregătea pentru slujbă.

Întoarceți acum privirea spre altarul **baroc**, cu coloane în stil **clasicist**.

Câte coloane sunt?

Priviți spre peretele din dreapta altarului și observați o nișă în perete frumos încadrată arhitectural.

Ce rol credeți că avea această nișă?

Loc de șezut

Loc pentru așezat lucruri

O fostă fereastră

Sedilia este o construcție din piatră, care este un loc de șezut, în dreapta altarului. Acolo stăteau **preotul și ajutoarele lui**, atunci când nu predicau în timpul slujbei.

Priviți spre peretele din stânga altarului și observați o altă nișă frumos ornamentată, cu un grilaj din fier.

Ce rol credeți că avea această nișă?

Loc de șezut pentru copii

Loc pentru așezat obiecte importante folosite la slujbă

O fostă fereastră

Ce model au ornamentele de pe grilajul de fier?

floare

cruce

frunză

În jurul anului 1500, în multe biserici apar **nișe sacramentale**. Sunt mici spații în perete, în care se păstrau obiecte importante pentru slujbă. Ele se află mereu pe latura de nord a corului.

Dacă priviți în stânga nișei sacramentale observați o bancă cu spătar înalt, cu detalii migăloase în partea superioară.

Câte persoane aveau loc în această bancă?

Aceste bănci se numesc **strane** și aici stăteau cele mai importante persoane din comunitate. Sunt piese de mobilier foarte valoroase și, unele dintre ele, bogat ornamentate.

Priviți acum spre nava bisericii, în partea de sus a acesteia.

Observați mai multe steaguri. Câte sunt?

Steagurile erau oferite în dar bisericii de către familii mai înstărite, meșteșugari sau frații pentru comemorarea celor care nu se mai aflau printre ei.

Continuați traseul, pășind printre rândurile de bănci și opriți-vă scurt în mijlocul navei bisericii.

Priviți **orga**, denumită și regina instrumentelor muzicale.

Cum credeți că ies sunetele, când organiștii cântă la orga în timpul slujbelor?

Cu ajutorul aerului care trece prin tuburi

Cu ajutorul unor clapete care bat tuburile

Prin vibrația tuburilor

Orga este un instrument muzical foarte mare, alcătuit din mai multe tuburi prin care trece aer. Când **organistul** apasă clapele de la claviatură (ca la un pian), aerul este împins în tuburi și produce sunete puternice și grave. De aceea orga este denumită și „**regina instrumentelor muzicale**“.

Mai aveți de îndeplinit o ultimă sarcină.....distractivă 😊

Luați-i de mână pe părinții, bunicii, sau pe alți însoțitori dragi și faceți o poză de grup în punctul favorit al traseului. Va rămâne o amintire frumoasă! 😊

Ați răspuns la toate întrebările quiz-ului nostru.

FELICITĂRI!

Tocmai v-ați îmbogățit cu
o nouă experiență!

Sperăm că v-a plăcut quiz-ul
nostru și vă invităm să
descoperiți
și alte biserici fortificate din
Transilvania.
Vă așteptăm cu drag și cu
experiențe noi!

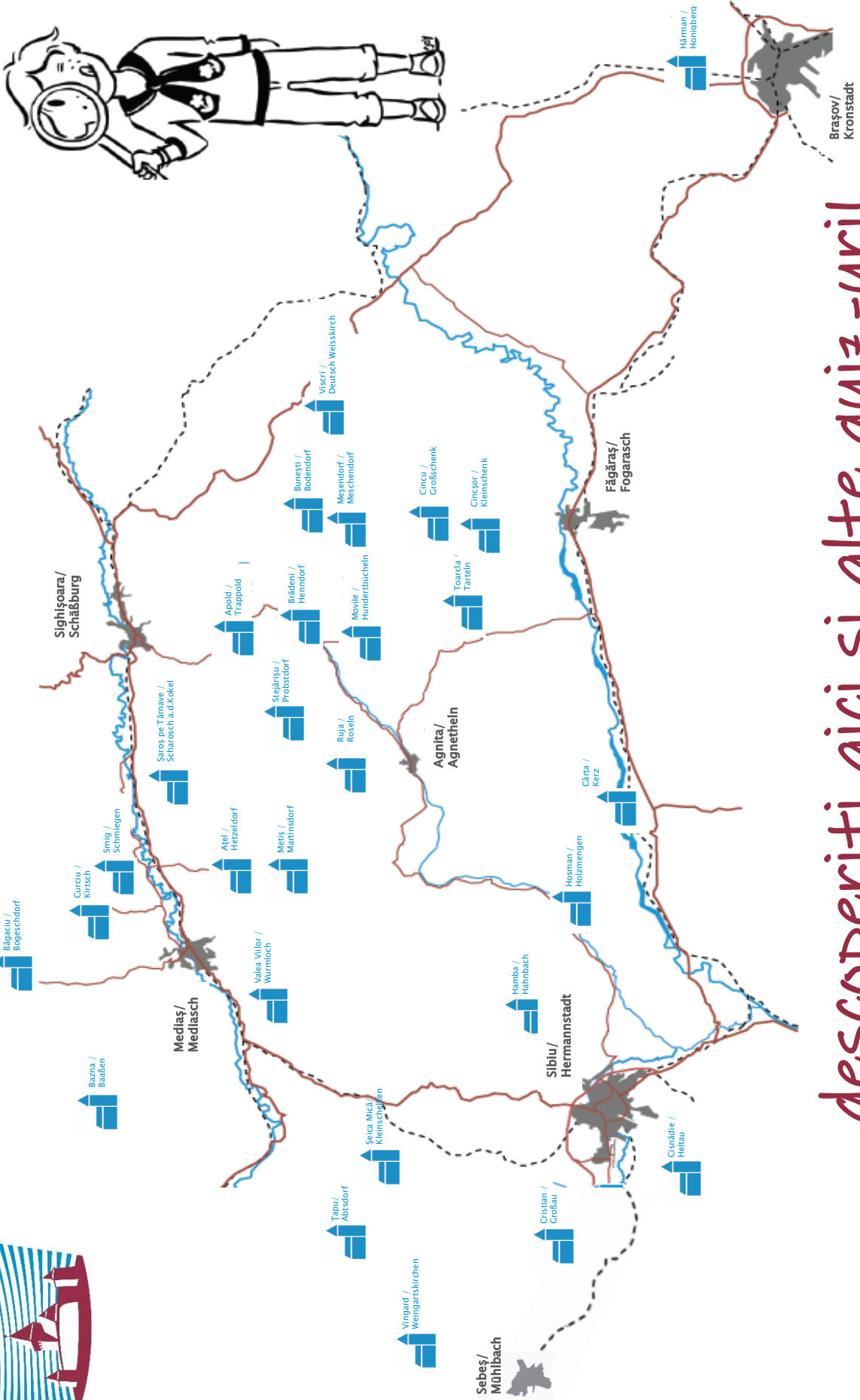
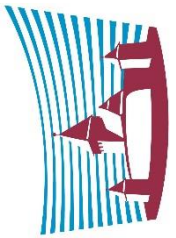

Notițe, schițe și impresii

Notițe, schițe și impresii

... descoperiti aici si alte quiz-uri!